

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13CoP/5/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6611213574
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 02. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2013:6611213574.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ferdinanda Zimmermanna a sudcov JUDr. Márie Rišiaňovej a JUDr. Danice Kočíčkovej, v právnej veci navrhovateľa: K.. N. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX N., Y. zeme XX, zast. splnomocneným advokátom: R.. C. Gombala, Advokátska kancelária, 984 01 Lučenec, D. Herza 12, proti odporcovi: Viktor X. Y. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX N., B. W. XX, zast. splnomocneným advokátom: Mgr. Jozef Mochňák, Advokátska kancelária, 984 01 Lučenec, T. G. Masaryka 14/A, o zníženie výživného, na odvolanie navrhovateľa zo dňa 27. 11. 2012 proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 12P/8/2011-192 zo dňa 08. 10. 2012, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Odporca nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh navrhovateľa na zníženie výživného od 01. 04. 2011 na odporcu zamietol. Žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania.

V odôvodnení uviedol, že obrana navrhovateľa, že je nemajetný, živí ho manželka a už spotreboval vyplatené odstupné, je vo vzťahu k vyživovacej povinnosti bez právneho významu. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Toto mal vziať navrhovateľ do úvahy pri spotrebovaní odstupného v jeho bežných osobných výdavkoch v sume 200,- € mesačne za 11 - 12 mesiacov. Navrhovateľ je vysokoškolsky vzdelaný, nepreukázal žiadnu snahu zamestnať sa, získať akúkoľvek prácu pre to, aby bol schopný živiť odporcu, študenta na vysokej škole. Súdu neposkytol žiadne dôkazy, že má prípadne zdravotné alebo iné obmedzenie. Napriek tomu, že navrhovateľ nevlastní žiaden majetok (v predchádzajúcich súdnych konaniach bolo preukázané, že sa ho zbavil a použil pre potreby svojej a svojej novej rodiny) je jeho životná úroveň nadpriemerná, sám uviedol, že žije v nehnuteľnosti značnej hodnoty. To, že v súčasnosti mu životnú úroveň zabezpečuje jeho manželka vyplýva zo zákona o plnení vzájomnej vyživovacej povinnosti, ktorá je u manželov zásadne rovnaká. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že manželka navrhovateľa má pravidelný príjem, z ktorého dokáže zabezpečiť odôvodnené potreby celej rodiny. Odporca má zo zákona právo podieľať sa na životnej úrovni navrhovateľa a pokiaľ by bola nižšia oproti dobe, keď súd naposledy rozhodol o výživnom, v tom prípade by bolo nevyhnutné obmedziť nároky odporcu a prispôsobiť ich tak životnej úrovni povinného rodiča. Toto ale v konaní nebolo preukázané. U navrhovateľa nenastala taká výrazná zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala rozhodnúť o znížení výživného na odporcu. Určené výživné zodpovedá odôvodneným potrebám odporcu, ktorého výdavky na ubytovanie, cestovné, stravu, štúdium a uspokojovanie všetkých odôvodnených potrieb sa zvýšili z dôvodu rastu životných nákladov oproti stavu, keď vo veci naposledy rozhodoval súd. Súd do

úvahy nezobral výdavky v sume 500,- €, ktoré bude musieť odporca zaplatiť za prekročenie štandardnej dĺžky štúdia. Tieto výdavky by odporca nedokázal zaplatiť z výživného od navrhovateľa. Matka odporcu je majetkovo zabezpečená rovnako, ako pri poslednom rozhodovaní súdu o výživnom. Jej osobné pomery sa zmenili v tom, že sa vydala, bola práceneschopná a následne sa stala invalidnou dôchodkyňou s dôchodkom v sume 332,50m € mesačne, čím sa podstatne znížil jej pravidelný mesačný príjem oproti stavu, keď súd naposledy rozhodoval o výživnom na odporcu. Napriek tomu si vyživovaciu povinnosť k odporcovi plní vyššou sumou než navrhovateľ. Navrhovateľ v konaní nepreukázal výraznú zmenu pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu výšky výživného, ktoré má odporcovi platiť a preto návrh navrhovateľa zamietol.

Navrhovateľ vo včas podanom odvolaní uviedol, že v čase podania návrhu na zníženie výživného došlo u navrhovateľa k podstatnej zmene pomerov v dôsledku straty zamestnania, v dôsledku následného spotrebovania odstupného, ktoré mu bolo vyplatené v súvislosti so skončením pracovného pomeru ešte v roku 2010, ďalšou zmenou pomerov je nezískanie nového zamestnania. Súd neprihliadol na skutočnosť, že v súčasnosti nemá žiaden príjem, z ktorého by bol schopný plniť určené výživné v sume 170,- €. Použitie sumy 200,- Eur mesačne, ktorú spotreboval z poskytnutého odstupného nie je žiadnym neprímeraným nakladaním s finančnými prostriedkami. Odporcovi doteraz poskytoval výživné v určenej sume. Zníženie výživného na zákonom stanovené minimum sa začal domáhať v čase, keď zostal bez príjmu a bez možnosti akéhokoľvek platenia určeného výživného. O zamestnanie prišiel v dôsledku vyhlásenia konkurzu na majetok spoločnosti, v ktorej bol zamestnaný a zároveň aj spoločnosti, v ktorej mal majetkový podiel. K podaniu návrhu na zníženie výživného ho viedla jedine skutočnosť, že absentuje u neho akýkoľvek príjem a potom si nedokáže plniť výživné. Nesúhlasí ani so záverom okresného súdu, že jeho životná úroveň je nadpriemerná. Je pravdou, že žije v nehnuteľnosti v hodnote približne 200.000,- €, táto nehnuteľnosť ale nie je jeho vlastníctvom, je vlastníctvom jeho manželky. Nedokáže prispievať ani na úhradu nákladov spojených s užívaním tejto nehnuteľnosti. V súčasnosti mu životnú úroveň zabezpečuje manželka. Manželka ale nemá vyživovaciu povinnosť vo vzťahu k odporcovi. Uchádzal sa o zamestnanie, ale je vo všeobecnosti známe, že pri úrovni nezamestnanosti v okrese Lučenec nemá reálne uplatnenie na trhu práce. Má tiež zdravotné obmedzenia, ktoré súdu špeciálne nepreukázal, len konštatoval, že tieto obmedzenia trvajú od minulosti a sú zdokumentované v pripojených súdnych spisoch. Žiadal návrhu vyhovieť.

Odporca vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že navrhovateľ nielen počas tohto konania ale aj počas predchádzajúcich konaní vyvíja neustálu snahu vyhnúť sa plateniu výživného na odporcu. Neustále opakuje, že už nemá finančné prostriedky, nemá majetok, živí ho manželka. Uprednostňuje deti z terajšieho manželstva, previedol na nich majetok. Navrhovateľ nevzal do úvahy skutočnosť, že výdavky odporcu vzhľadom na štúdium na vysokej škole sú vyššie. Matka odporcu musí zabezpečiť výdavky na jeho štúdium, a to nielen v čase keď bola zamestnaná, ale aj v čase, keď bola práceneschopná a aj v súčasnosti, keď je na invalidnom dôchodku. Navrhovateľ je otcom odporcu. Má potom rovnako ako matka odporcu rovnaké rodičovské práva a povinnosti. Nemôže prenášať vyživovaciu povinnosť na manžela matky odporcu. Životná úroveň navrhovateľa počas jeho doby podnikania bola nadštandardná, navrhovateľ musel vedieť, že podnikateľská činnosť prináša aj riziká. Mal rozumne nakladať s finančnými prostriedkami. Žiadal rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť a priznať náhradu trov odvolacieho konania v sume 66,32 €.

V dôsledku podaného odvolania krajský súd vec v medziach daných ust. § 212 ods. 1 OSP prejednal a rozsudok okresného súdu podľa ust. § 219 ods. 1, 2 OSP potvrdil z týchto dôvodov.

Okresný súd o návrhu rozhodol na základe vykonaného dokazovania (§153 ods. 1 OSP), v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci, tento správne právne posúdil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia okresného súdu. Podľa ust. § 219 ods. 1, 2 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd v podrobnostiach poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku. Súd prvého. stupňa pre svoje skutkové zistenia vzal do úvahy skutočnosti z vykonaných dôkazov, prednesov účastníkov, predložených listinných dôkazov a vec je aj správne právne posúdená.

Odvolací súd na zvýraznenie správnosti rozhodnutia okresného súdu dodáva.

Podľa ust. § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len ZoR) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. ZoR).

Ostatná úprava výživného bola uskutočnená rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 9C/108/2010-151 zo dňa 31. 03. 2011. Rozsudok okresného súdu bol v dôsledku podaného odvolania potvrdený rozsudkom krajského súdu č. k. 13Co/146/2011-185 zo dňa 14. 06. 2011.

Navrhovateľ podal dňa 28. 09. 2011 návrh na zníženie výživného. V návrhu uviedol, že na strane navrhovateľa došlo k podstatnej zmene pomerov, v dôsledku straty zamestnania u neho výrazne poklesol príjem, čo ovplyvnilo jeho majetkovú situáciu, odstupné spotreboval a je bez príjmu.

Vyživovacia povinnosť predstavuje obsahovú zložku základných rodinnoprávných vzťahov. Je praktickým vyjadrením ekonomickej funkcie rodiny, ktorej účelom je zabezpečiť pre svojich členov uspokojovanie materiálnych potrieb.

Každý z rodičov je povinný vyživovať svoje dieťa. Vyživovacia povinnosť má ale niekoľko foriem. Môže byť plnená osobnou starostlivosťou alebo tiež čiastočne starostlivosťou o domácnosť. Druhou formou plnenia vyživovacej povinnosti je poskytovanie vecných plnení, napríklad bývania (povinný poskytuje oprávnenému bývanie) alebo stravovania. Treťou formou plnenia vyživovacej povinnosti je platenie výživného ako peňažného príspevku na uhradzovanie potrieb dieťaťa.

V súdnej veci odporca žije v spoločnej domácnosti s matkou. Táto si plní vyživovaciu povinnosť nielen platením výživného, ale tiež si plní vyživovaciu povinnosť poskytovaním vecného plnenia - a to bývaním a s tým teda spojenými nákladmi na bývanie, stravovaním, počas pôsobenia odporcu v spoločnej domácnosti, tiež aj osobnou starostlivosťou (pranie, žehlenie a pod.). Potom námietka navrhovateľa, že matka mala plniť vyživovaciu povinnosť formou peňažného príspevku na uhradzovanie potrieb odporcu vo vyššej sume ako doteraz, je právne bezvýznamná.

Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí prvoradá zásada, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. Výpovednou hodnotou toho, akú má životnú úroveň navrhovateľ je aj tá skutočnosť, že tento užíva nehnuteľnosť značnej finančnej hodnoty. Okresný súd potom správne poukázal na životnú úroveň navrhovateľa. Nie zanedbateľnou okolnosťou je skutočnosť, že v minulosti mal navrhovateľ značný majetok a v rokoch 2007, 2008, finančné prostriedky získané predajom nehnuteľností boli použité na poskytnutie pôžičky pre FELDSAM, s. r. o.

Plnenie vyživovacej povinnosti vo vzťahu k deťom je zákonnou povinnosťou každého rodiča, ktorý si musí byť vedomý svojej zákonnej vyživovacej povinnosti. Potom navrhovateľ mal úmerne vynakladať snahu usporiadať si svoje osobné pomery tak, aby si mohol plniť vyživovaciu povinnosť v rozsahu zodpovedajúcom odôvodneným potrebám odporcu.

Podstatnou zásadou na strane povinného je miera jeho schopnosti, možnosti a majetkových pomerov. Nemôže byť bez ďalšieho dôvodom na podstatné zníženie výživného len tá okolnosť, že povinný -

navrhovateľ je bez príjmu, pretože povinný má zákonnú vyživovaciu povinnosť a musí potom využiť všetky svoje schopnosti a možnosti, aby si túto mohol plniť. U navrhovateľa neboli preukázané žiadne také objektívne okolnosti, ktoré mu prípadne nedovoľujú plniť si vyživovaciu povinnosť. Navrhovateľ nepreukázal, že jeho zdravotný stav mu nedovoľuje využiť možnosti a schopnosti, tvrdenie, že jeho zdravotné problémy neustále pretrvávajú ale v tomto konaní ničím nepreukázal. Nestačí len tvrdiť, tvrdenie musí aj preukazovať. Len tak súd môže posúdiť prípadnú objektívnu okolnosť, či jeho zdravotný stav aj v súčasnosti mu nedovoľuje sa zamestnať.

Navrhovateľ argumentoval aj tým, že sa uchádzal o zamestnanie, ale bezvýsledne. Ani v tomto smere svoje tvrdenie ničím nepreukázal. Žiadny účinný zákon neukladá povinnosť pracovať. Zákon o rodine ale ukladá povinnosť rodičovi živiť svoje dieťa (§ 62 ods. 1 ZoR). Schopnosti aj možnosti treba posudzovať komplexne. Najlepším ukazovateľom je životná úroveň povinného.

Navrhovateľ je povinný prispievať na odporcu výživným v sume 170,- € mesačne. Určené výživné je primerané vzhľadom na výdavky odporcu, tieto sú reálne, vystihujú potreby odporcu.

Rodič má povinnosť zabezpečiť v prvom rade výživu svojho dieťaťa. Odvolací súd poukazuje na vzdelanie (vysokoškolské) a vek navrhovateľa (nar. v roku 1959), tento teda musí využiť všetky svoje schopnosti a možnosti, aby mohol zabezpečiť vyživovaciu povinnosť vo vzťahu k odporcovi.

Odvolací súd odporcovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Odporca mal v odvolacom konaní plný úspech (§ 142 ods. 1 OSP), žiadal priznať náhradu trov konania, tieto vyčíslil (§ 151 ods. 1 O. s. p). Odvolací súd, podobne ako okresný súd, vychádzal z ust. § 150 ods. 1 OSP. Za dôvody hodné osobitného zreteľa považoval najmä príbuzenský vzťah odporcu a navrhovateľa.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.